

Hazai és egyéb kiegészítő Toldalékok.

A 'Magyar Kurir' 48-dik darabjához.

Magyar Ország.

Hazánk' nagy oszlopának a' nagy méltóságú Hertzeg Erdődi Pálffy Károlynak haláláról emlékeztünk vala röviden. Ide tesszük most egyedül a' Felseg és Hazza' szolgálatjára áldozott betses élete' leírását is oly rövidséggel, mint ezen újságnak kevés levelei megengedik: —

Az idézett származását itt Bétsben az 1735-dik esztendőben September' 30-ikán, a' Trónus és Státus eránt magát sok tekintetben érdemesített Gróf Erdődi Pálffy Miklóstól hajdoni Királyi Udvar' Birájától 's ennek élete' párjától *Altkann Maria Anna* született Grófnéasszonytól, egy oly törökös Magyar Uri Házból vette, a' mellyet sok nagy emberek tettek fényessé. Nagy gondal neveltetvén 's minden hasznos tudományokra elkészítettvén még ifjúkorában kilépett a' Státus' közönséges szolgálatjából pályafutásra, a' mellyen fényes Famíliájának sok tagjai díszeskedtek. Az Alsó Austriai Cs. K. Országos Törvényszéknél az úgy nevezett Landrechtnél fogott a' szolgálathoz. Az 1757-dik esztendőben már Cs. K. Camerariussá lévén, 13 esztendőig szolgált mint Valóságos Camerarius az azután *II-dik József* Császár mellett. Nem soká azután (1762-ben Dec. 5-dikén), mint Cs. K. Udvari Consiliárius a' Cs. K. Udvar' Camarához és Bankó-Udvari-Deputázióhoz rendeltetett; 1783-ban a' Hertzeg *Lichtenstein Emanuel* leányával *Maria Theresiával* házassági életre lépén, ezen házasságból két fia születettek, úgy mint *József*, a' mostani Hertzeg, 's a' Familia' Majorátusának birtokosa, és *Miklós*, a' ki, mint Cs. K. Generálmajor, az ellenség előtt elesett. Közönséges szolgálatai által szerzett

érdemeinek jutalmául, 1774-ben Május 17-dikén a' feljebb említett Udvari Kamaránál Vice-Cancellariussá nevezetett, 'smég ugyan azon esztendőben (Jul. 18-dikán) Valóságos Titkos Tanácsosi méltósággal is megtiszteltetett. Minekutánna a' dolgokba való belátásának, hűségének, és munkásságának ezen hivatalában is megkülönböztetéssel való bizonyosságait mutatta volna, ekkor, mint szívéből ohajotta, önnön hazájának tulajdon szolgálatjához közelébb mozdított, minthogy az 1777-ik esztendőben Dec. 2-dikán a' Magyar Udvar' Felső Cancelláriához, mint Vice-Cancellarius által tétetett. Ezen fő hivatalra való lépése után az 1778-dik esztendőben, bennehelytetett bizodalmanak azt a' bizonyágát mutatta hozzá a' Hazza' tisztelt Anyja *Mária Theresia* Császárné, hogy őtet a' Baváriai famíliai következés miatt kiűtött hadakozásban a' Cs. Kir. armádnál lévő *II-dik József* Császárhoz küldötte különös követséggel. Melly igen megnyerte ezen alkalmatossággal Uralkodóinknak kegyelmességét, bizonyítja azok a' megkülönböztetések és jutalmak, mellyekkel ő ezektől egymásután hamarjában megtiszteltetett. Már az 1779-dik esztendőben (Mártz. 9-dikén) *N. Zemplin* Vármegye Fő Ispányává nevezetett vala; 1780-ban mint Királyi Biztos, a' Magyar Fő Oskolának vagy Universitásnak Beiktatására *Budára* küldetett; 1782-tőben az *Arany Gyapjú Rend'* tagjává nevezetett, 's 1783-ban *Augustus* 14-dik napján az ország Királyi Udvari Mesterének nagy méltóságával is megtiszteltetett. —

Midőn kevés esztendőkkel annakutána a' Gróf Esterházi *Ferentz* halála által a' Magyarországi és Erdélyi akkor öszszesatoltatva volt Fő Cancelláriusi méltó-

ság megüresedett volna, József Császár ezt a' hivatalt is neki ajánlotta egyedül csak a' maga önként való indulatjából az 1787-dik esztendőben Augustus' 14-dik napján, 's ötlet egyszersmind a' Magyar országai Szent István Rendjének nagy keresztjével 's ezen Rendnek Cancellariusi méltóságával is meg tisztelte. —

Monarkhájának bizodalalmát félbeszakadás nélkül bírta az idevált, 's azta' Thronus és Haza javára használta, magasztalást érdemlő módon. Mint Familiájának idősb tagja és feje N. Posony vármegyei Valóságos és örökös Fő ispányi 's a' Posonyi Királyi vár' Kapitányságának méltóságára lépett, a' melly méltóság örökszgerént való tulajdona a' Pálffy Háznak. —

Az ő szolgálatbéli buzgósága és igazságos magaviselete, mellyel a' Cancellariusi méltóságot viselte, azután is megtartották őtet ebben, minekutánna II-dik József meghalálózván az általa Magyar országgon tétetett intézeteknek nagyobb része eltöröltetett, 's a' II-ik Leopold 's a' mostan ditsőségesen uralkodó Császárok' országlása elkövetkezett volna is. Ezen Monarkhák mind ketten nagy kegyességgel megesmérni méltóztattak az ő érdemeit, 's az első azokat, mint különös megkülömböztetéssel azzal is megjutalmaztatta, hogy őtet a' Szent István Rendjének gyémántos czimerével és csillaggal is megajándékozta, 's mind ketten oly nagy mértékben fenntartották a' magok benne való bizodalmoikat, hogy ámbár ő a' maga nyugodalomra lejendő bostattatását több ízben is kérte, azt neki sok ideig és mind addig meg nemadták, míg végezetre ő a' maga kérését, az 1807-dik esztendőben a' maga életének 7-ik esztendejében, testének elgyengülése 's elgyésségtelenülése miatt, ismét megújította, és azt, a' Felség' kegyelmének és megelégedésének egy újabb bizonyosságával, úgy mint az ő Cs. K. Felsege örökös tartománybeli Hertzegséggel egygyütt, kegyelmeseu megnyerte.

Az őrta magános tsendességben és nyugodalomban élén ez a' ditsőségek között öszült Minister, elkiszeltett végezetre az az idő, melyben az előregedés miatt az élet erejétől lassanlassan elhagyattatván, csak rövid ideig tartott betegsége után meghalozott.

A' motsok nélkül való egyénesség, jó szívűség, 's a' nagy lelki jótéviség, első ifjuságotól fogva egész végéig hűséges kísérei voltak az ideváltnak az ő házi életében éppen úgy, mint közönséges életében, az ő Fejedelme és Hazája eránt való buzgósága, hűsége, és jó indulatja. Sokaknak könyhullatásaikat eltörölte; számtalanok azok a' szegények, a' kiknek segedelmet nyujtott. Mikor a' Status áldozatot kívánt, az idevált mindenkor első volt a' másoknak való jó példaadásban; mikor a' Thronus mellett hűség és buzgóságbéli bizonyyságot kellett mutatni; mindenkormeg bizonyította, hogy Nemes őseinek méltó maradéka legyen.

Monarkhájának eránta viseltetett állandó kegyelmessége, polgártársainak tisztelete, az ő volt uradalmaibéli alattvalóknak szeretete, 's hozzátartozóinak az ő halála által okoztatott legbelsőbb kesergése; legszebb virágokat hinteznek az ő temelő sírjára.

A' Pesten Jun. 12-dikén költ levelekben így irnak: —

Nemes Pest Vármegyének Rendei a' Nemzeti nemes érzéstől lelkesítettvén, valamint mindenkor elsők voltak a' bazafusági példaadásban, most Junius' 5-ikén tartott köz Gyűlésekben is a' Magyar Nemzeti új Theátrumra a' Státusok Kassájából öt ezer forintokat rendeltek, oly nagy lelki meghatározással, hogy ezen szép Adománnyal még nem akarják ezen hazai célra való adakozásaikat bérekeszteni. Melly szép ajánlást, ha ezen Nemes Vármegye Tágjainak különös áldozataikkal öszve veszük, kérkedés nélkül mondhatjuk, hogy ezen Nemesség követésre méltó példát mutatott a' Nemzeti Betsületnek fenntartására.